

Gud och kriget, del I

Dagens tema är "Att leva tillsammans". De föreslagna texterna känns ganska omöjliga så jag har valt att ta upp frågan om Gud och kriget. Det är ju också en fråga om samlevnad. Jag går in på denna erkänt svåra fråga inte för att jag har något säkert svar utan *för att vi inte kan behålla vår trovärdighet om vi alltid försöker tuga ihjäl den*. Hellre våga göra fel än att alltid smyga iväg med svansen mellan benen. Det jag säger i dag är ingen färdig lära, knappt ens ett utkast, bara något att börja fundera på. Vi måste våga försöka.

Det står mycket om krig i Bibeln. Man behöver dock inte ha läst så mycket eller länge förrän man upptäcker att det allra mesta står i GT medan NT nästan inte talar alls om detta svåra ämne. Av den iakttagelsen drar många slutsatsen att antingen är hela GT ett misstag från början till slut eller också måste Gud ha ändrat sig under historiens gång. Vilken av dessa förklaringar vi än hyllar måste vi riva ut Uppenbarelseboken för där får Gud i så fall ett gammalttestamentligt återfall. Det är inte säkert att vi får olika gudsbilder i GT och NT.

Gud gör det oväntade

Frågan om krig får en djup och oväntad belysning i Babel.

Hela jorden hade ett enda språk och samma ord. ²Men när människorna bröt upp och drog österut, fann de en lågslätt i Sinars land och bosatte sig där. ³De sade till varandra: "Kom, så slår vi tegel och bränner det!" Teglet använde de som sten, och som murbruk använde de jordbeck. ⁴Och de sade: "Kom, så bygger vi oss en stad och ett torn som har spetsen uppe i himlen. Låt oss göra oss ett namn, så att vi inte sprids ut över hela jorden." ⁵Då steg HERREN ner för att se på staden och tornet som människorna byggde. ⁶HERREN sade: "Se, de är ett enda folk och de har ett enda språk. Detta är deras första tilltag, och herefter skall ingenting vara omöjligt för dem vad de än beslutar sig för. ⁷Låt oss stiga ner och förbistra deras språk, så att den ene inte förstår vad den andre säger." ⁸Så spred HERREN ut dem därifrån över hela jorden, och de måste upphöra att bygga på staden. ⁹Den fick namnet Babel, eftersom HERREN där förbistrade hela jordens språk, och därifrån spred han ut dem över hela jorden. (1 Mos 11:1-9)

Synden är ett "projekt" där människan med hjälp av kunskap vill göra sig till Guds jämlike för att kunna avsätta honom. Först försökte hon på individuell bas i Lustgården. Det slutade med en syndafloed.

Här, i Babel, vill man genomföra projektet genom samarbete. Gud vill ha enhet men han accepterar bara kärlekens enhet. Enhet som bara är tänkt att skapa makt eller framgång löser Gud upp med språkförbistring. Om någon i ett arbetslag börjar söka makt, kontroll och dominans för maktens egen skull så leder det till konflikter eftersom man inte längre talar samma språk. Den eller de som vill ha makt måste dölja sina avsikter med lögn. Om några ljuger medan andra talar sanning så har språket förvanskats. Det leder till missförstånd och osäkerhet och alla börjar försvara sig, kanske utan att ens veta vad man försvarar

sig mot.

För Gud är det alltså bättre att människorna är splittrade i sin ondska än enade i ondska. Splittringen leder till konflikter och krig. Men detta är en av Guds ”metoder” för att hålla ondskan i schack. Människorna fick upptäcka sin ondska på praktisk väg. Gud hindrar Antikrist från att träda fram förrän hans tid är inne genom att se till att det alltid finns flera aspiranter på världsherravälde. Genom att dessa eliminerar varandra håller Gud arenan fri från globala enväldshärskare tills det är dags.

Bortförklaringar

Jag tror att kristna drar fel slutsats när de säger att "Jag läser aldrig GT, jag läser NT i stället." Jag känner ett speciellt obehag när man vill bortförklara GT genom att säga att "Vi måste läsa GT i ljuset från NT." Hur ser då det ljuset ut? Är det bara en fråga om snällhet eller konfliktförbud? Jesus säger i Bergspredikan:

Tro inte att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag har inte kommit för att upphäva utan för att fullborda. ¹⁸Amen säger jag er: Innan himmel och jord förgår, skall inte en enda bokstav, inte en prick i lagen förgå, förrän allt har skett. ¹⁹Den som därför upphäver ett av dessa minsta bud och lär människorna så, han skall kallas den minste i himmelriket. Men den som håller dem och lär människorna dem, han skall kallas stor i himmelriket. (Matt 5:17-19)

Detta är alltså ljuset från NT, så gott som något, eftersom NT säger relativt lite. Vad säger då NT om kriget, om våld och makt?

Lyda Gud mer än människor

När de nu fördes bort, ställdes de inför Stora rådet, och översteprästen förhörde dem ²⁸och sade: "Förbjöd vi er inte strängt att undervisa i det namnet? Och nu har ni fyllt Jerusalem med er lära och vill att den mannens blod skall komma över oss." ²⁹Då svarade Petrus och apostlarna: "Man måste lyda Gud mer än människor. ³⁰Våra faders Gud har uppväckt Jesus, som ni hängde upp på trä och dödade. ³¹Honom har Gud med sin högra hand upphöjt som hövding och frälsare, för att ge omvändelse och syndernas förlåtelse åt Israel. ³²Vi är vittnen till detta, vi och den helige Ande, som Gud har gett åt dem som lyder honom." (Apg 5:27-32)

Ingen kan ta ifrån oss missionsbefallningen. Men lärjungarnas olydnad inbegrep inte revolution eller uppror. Så länge människan vill göra sig ett namn kommer kriget också att vara vår följeslagare. Kriget är syndens yttersta konsekvens eller manifestation.

Rättfärdighet

består i ett utflöde av kärlek som bara kan utövas av levande personer. *Därför finns det inga rättfärdiga samhällen, inga rättfärdiga politiska ideologier, bara rättfärdiga människor. Det vi kallar rättfärdiga samhällen bygger alltså på att människorna har omvänt sig. Omvändelse till Kristus är alltså den enda fredsörelse som finns. Det kan finnas fred ändå, förstås. Men frågan är om det finns andra fredsörelser värda namnet.* Vi sätter stora förhoppningar vid

internationell rätt med FN som lagstiftare och övervakare. Men cirka 52% av FN:s medlemsstater är diktaturer. Vi har alla möjliga konventioner om mänskliga rättigheter men i diktaturerna är de bara ord på ett papper.

Ingen kristen etik

Det går att beskriva vad som händer med en människa som lagt sitt liv i Jesu händer. Men det finns ingen kristen etik. Fanns den så skulle man som kristen på nytt stå under lagen, kanske inte Guds lag utan något som tillkommit genom tradition eller sammanträden. Den förändring man upplever när man blir kristen och sedan lever ihop med Kristus är inget rättesnöre utan ett mirakel, låt vara i vardaglig förklädnad. Rättfärdigheten är en person och inte en princip. Detta gäller även för sanningen och kärleken.

Honom har ni att tacka för att ni är i Kristus Jesus, som Gud för oss har gjort till vishet, rättfärdighet, helgelse och återlösning, ³¹för att det skall ske som står skrivet: Den som berömmar sig skall berömma sig av Herren. (1 Kor 1:30-31)

Sven Reichmann